

въображеніе, и не могътъ пристойно да дѣйствуватъ докудъ постѣнно съ неговаѧ възрастъ мало по мало съ наукѫ и образованье не ся усвѣтлѧтъ и източѧтъ.

Постѣнно ся усвобождава человѣкъ отъ първаѧ своюѧ дивотѣ и глупость, и добыва истинна понятія на обиколяющія его разны прѣдмѣты. Въображеніе же подъ владенiemъ коего въ младости є былъ, и кое го є заблуждало да мысли и слави много крива понятія изчезва, а правый разумъ възпрѣмва негово мѣсто, води и учи го да упознае истинѣ, и да управлява своя размышенія по на высокы прѣдмѣты, и силы своя да употреблява на упрѣдѣлены мысли. Истое то ся случава и въ общѣ за единъ цѣлъ народъ.

Истая разлика, подъ коѧ ся отличаватъ въ каждый человѣкъ разна състоянія устроя ума и сърдца его, трѣба да ся варди и въ каждый народъ.

Първо начяло състоянія всѣкаго народа є дивота, въ коѧ находимъ нито себе си, то есть по высокия своя силы и прѣупрѣдѣленіе, познава, нито знае да разсѫждае право за обиколяющыя го твари и свѣтъ гдѣ онъ живѣ.

Колко по тьменъ є человѣческій умъ, негово вѣтѣшно священно святило, и колко тѣла му є словесность, сирѣчь, изтьщеніе и развиваніе иль болше умсвенныя силы, толико най много изрядно тогда дѣйствува мѣчтайное въображеніе. Незрѣлый дивый человѣкъ, чувствующій, да ся обиколявя отъ вѣнъ отъ безбройныхъ вѣщи, имѣющіи, акы крѣпѣши, вліяніе на него, какова сѧ явленія природы, разсмотряющій же, да онъ не є былъ причина ихнаго съществуванія, унуждава ся да управи самъ себѣ слѣдный въпросъ. Отъ гдѣ пройзходїтъ вся сія кто азъ глядамъ? кой пройзводи сія?

И колко по малко є въ състояніе да разрѣши сія недоумѣнія, толико по много чувствува свое безсиліе.